

Zonguldak Bölgesinde Çocukluk Çağında Görülen Deri Hastalıklarının Prevalansı: Beş Yıllık Retrospektif Analiz

PREVALANCE OF SKIN DISEASES IN CHILDHOOD IN THE REGION OF ZONGULDAK: A FIVE-YEAR RETROSPECTIVE ANALYSIS

Dr. Nilgün SOLAK TEKİN,^a Dr. Tuna SEZER,^a Dr. H. Cevdet ALTINYAZAR,^a
Dr. Rafet KOCA,^a Dr. Sanii ÇINAR^a

^aDermatoloji AD, Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Tıp Fakültesi, ZONGULDAK

Özet

Amaç: Pediatrik dermatoloji ülkemizde henüz kişisel çabalarla gelişmekte olan bir alandır ve bu alanla ilgili epidemiyolojik verilere ihtiyaç vardır. Biz bu retrospektif çalışma ile bölgemizde yaşayan çocuklardaki deri hastalıkları prevalansını, yaş ve cinsiyet dağılımını araştırmayı amaçladık.

Gereç ve Yöntemler: Kasım 2000 ile Şubat 2006 tarihleri arasında Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Dermatoloji polikliniğine başvuran 0 ile 16 yaş arasındaki 1383 çocuk, otomasyon dosya sisteminden retrospektif olarak analiz edildi. Hastalar demografik verilere ve tanılara göre gruplandırıldılar.

Bulgular: 0-16 yaş arasındaki 1383 çocuk hastanın 582'si erkek (%42.1), 801'i kızdı (%57.9). Erkek/kız oranı 1/1.38'di. Hastaların ortalama yaşı 9.99 ± 4.72 yıldır. En sık görülen hastalık grubu ekzemalar olup (%25.9), bunu enfeksiyöz hastalıklar (%25.2), sınıflandırılmayan dermatozlar (%15.4), akne (%11.8), eritemli-skuamli dermatozlar (%6.8), saç hastalıkları (%5.1), nevüs ve hamartomlar (%4.5), ürtiker (%4), vitiligo (%2) ve tırnak hastalıkları (%2) izlemektedir. Ekzema grubu içinde atopik dermatit 145 hasta ile (%10.5) en sık görülen dermatoz olup bunu kontakt dermatit (104 olgu, %7.5) izliyordu. Enfeksiyöz hastalıklar içinde viral hastalıklar (209 olgu, %15.1) en sık görülen grup olup genel olarak bakıldığında da tüm hastalıklar içinde birinci sıradaydı.

Sonuç: Çocuklarda deri hastalıklarının epidemiyolojisine yönelik çalışmaların yararlı olacağını ve bu sayede deri sağlık eğitim programlarının ve koruyucu önlemlerin planlanıp etkili bir şekilde uygulanabileceğini düşünmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: Çocukluk çağı; deri hastalıkları; prevalans

Türkiye Klinikleri J Dermatol 2007, 17:92-98

Abstract

Objective: Pediatrictal dermatology is an area which develops by personal efforts in our country, and epidemiological data is needed related to this area. With this retrospective study, we aimed at searching the prevalence of the children with skin diseases in our region and their age-sex distribution.

Material and Methods: Between November 2000 and February 2006 at polyclinic of Dermatology, Zonguldak Karaelmas University Faculty of Medicine, 1383 children aged between 0-16 were analyzed among otomation file system retrospectively. Patients were categorized according to demographical data and diagnosis.

Results: Out of 1383 children aged between 0-16, 582 of them were male (42.1%), 801 of them were female (57.9%). The rate of male and female was 1/1.38. The average age of the patients was 9.99 ± 4.72 years. The most common disease group was eczema (25.9%), infectious diseases (25.2%), unclassified dermatoses (15.4%), acne (11.8%), erythematous-squamous dermatoses (6.8%), hair diseases (5.1%), moles and hamartoma (4.5%), urticaria (4%), vitiligo (2%) and nail diseases (2%) followed this. In eczema group, atopic dermatitis was the most common dermatose with 145 patients (10.5%) and contact dermatitis followed this (104 patients, 7.5%). Viral diseases being the most common among the infectious diseases (209 patients, 15.1%) were the first of all the diseases.

Conclusion: We thought that it is useful to monitor the epidemiology of skin problems in children so that relevant skin health education programs and preventive measures can be planned and implemented effectively.

Key Words: Childhood; skin diseases; prevalence

Geliş Tarihi/Received: 25.9.2006

Kabul Tarihi/Accepted: 07.12.2006

Yazışma Adresi/Correspondence: Dr. Nilgün SOLAK TEKİN
Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Dermatoloji AD, ZONGULDAK
nilgunstekin@yahoo.com

Copyright © 2007 by Türkiye Klinikleri

Çocukluk dönemi deri hastalıkları iyi tanımlanıp bilinmesine rağmen, bu hastalıkların prevalansı, yaş ve cinsiyet dağılımı ile ilgili veriler tatmin edici değildir. Bu yaş grubunda yapılan çalışmaların çoğu belli bölgelerde sınırlı olarak

yapılmış araştırmalardır. Çocukluk çağında görülen deri hastalıklarının sıklığını tam olarak belirleyebilmek için geniş popülasyon bazlı çalışmalara ihtiyaç vardır. Bu ise maalesef hem pahalı hem de zaman alıcıdır. Richard Doll'un söylediği 'epidemioloji, hastalıkların nedenlerini araştırmada en doğru ve en basit yoldur' sözüne rağmen literatürde çocuklarda görülen deri hastalıklarının epidemiyolojik verileriyle ilgili yeterli bilgi bulunmamaktadır.¹ Gelişmekte olan ülkelerde yapılan çalışmalar, deri hastalıklarının çocuklarda ve adolesan dönemde yaygın görüldüğünü, ayrıca infeksiyon ve infestasyonların bu grupta en sık rastlanan hastalıklar olduğunu ortaya koymuştur.²

Pediyatrik dermatoloji ülkemizde henüz kişisel çabalarla gelişmekte olan bir alandır ve bu alanla ilgili epidemiyolojik verilere ihtiyaç vardır. İnanır ve ark. çocuklardaki deri hastalıkları prevalansının sosyoekonomik faktörlerle ilişkisini incelemiştir.³ Serarşlan ve ark. Antakya'da yetimhanede yaşayan çocuk ve adolesanlardaki deri hastalıkları prevalansını araştırmıştır.⁴ Her iki çalışmada da infeksiyöz deri hastalıkları en sık görülen gruba oluşturmıştır.

Biz de retrospektif bir çalışma ile bölgemizde yaşayan çocuklardaki deri hastalıkları prevalansını, yaş ve cinsiyet dağılımını araştırmayı amaçladık.

Gereç ve Yöntemler

Kasım 2000 ile Şubat 2006 tarihleri arasında Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Dermatoloji polikliniğine başvuran 0 ile 16 yaş arasındaki 1383 çocuk, otomasyon dosya sisteminden retrospektif olarak analiz edildi. Hastalar demografik verilere ve tanılarına göre gruplandırıldılar. Hastalık gruplarının farklı yaş gruplarına göre dağılımını karşılaştırmak için hastalar 4 ayrı kategoride incelendiler: infantil dönem (0-2 yaş), okul öncesi dönem (3-5 yaş), okul dönemi (6-11 yaş) ve adolesan dönem (12-16 yaş).

İstatistiksel hesaplamalar için Student-t ve Ki-kare testi kullanıldı. $p < 0.05$ değerleri anlamlı kabul edildi.

Bulgular

0-16 yaş arasındaki 1383 çocuk hastanın 582'si erkek (%42.1), 801'i kızdı (%57.9). Erkek/kız oranı 1/1.38'di. Hastaların ortalama yaşı 9.99 ± 4.72 yıl, erkek hastaların ortalama yaşı 9.89 ± 4.77 yıl, kız hastaların ortalama yaşı 10.06 ± 4.69 yıldır. Erkek ve kız hastaların yaş ortalamaları istatistiksel olarak incelendiğinde anlamlı fark olmadığı görüldü ($p > 0.05$). İnfantil dönemde 120 (%8.7; 52 erkek, 68 kız) çocuk, okul öncesi dönemde 181 (%13.1; 78 erkek, 103 kız) çocuk, okul döneminde 446 (%32.2; 193 erkek, 253 kız) çocuk, adolesan dönemde ise 636 (%46; 259 erkek, 377 kız) çocuk bulunmaktaydı. Adolesan dönemdeki çocuklar %46 ile hastalarımızın en büyük kısmını oluşturmaktaydı. Tüm yaş gruplarında kız dominantlığı vardı. Kız dominantlığı sadece infantil dönem için istatistiksel olarak anlamlıydı ($p < 0.05$).

Dermatolojik hastalıklar 10 grupta kategorize edilip her bir grup kendi içinde sınıflandırılarak 68 hastalık tanımlandı. Çalışma grubu genel olarak değerlendirildiğinde en sık görülen hastalık grubu ekzemalar olup (%25.9), bunu infeksiyöz hastalıklar (%25.2), sınıflandırılmayan dermatozlar (%15.4), akne (%11.8), eritemli-skuamlı dermatozlar (%6.8), saç hastalıkları (%5.1), nevüs ve hamartomlar (%4.5), ürtiker (%4), vitiligo (%2) ve tırnak hastalıkları (%2) izlemekteydi (Tablo 1). Ekzema grubu içinde atopik dermatit 145 hasta ile (%10.5) en sık görülen dermatoz olup bunu kontakt dermatit (104 olgu, %7.5) izliyordu. İnfeksiyöz hastalıklar içinde viral hastalıklar (209 olgu, %15.1) en sık görülen grup olup genel olarak bakıldığında da tüm hastalıklar içinde birinci sıradaydı. Eritemli-skuamlı dermatozlar içinde psoriasis (65 olgu, %4.7), saç hastalıkları içinde ise alopesi areata (53 olgu, %3.8) ilk sıralardaydı. Belli bir sınıflama içine alınmayan grupta ise pitriasis alba (50 olgu, %3.6) en sık görülen dermatozdu.

Hastalık gruplarının farklı yaş gruplarına göre dağılımı Tablo 2'de gösterildi. İnfantil dönem ve okul öncesi dönemde en sık görülen hastalık grubu ekzemalardı. Ekzema grubu içinde atopik dermatit (%26.7, %26) en sık görülen dermatoz olup bunu

Tablo 1. Tanımlanan hastalık gruplarının genel olarak dağılımı.

Hastalık	Olgu sayısı(%)
Ekzema	358 (%25.9)
.Atopik dermatit	145 (%10.5)
.Kontakt dermatit	104 (%7.5)
.Seboreik dermatit	72 (%5.2)
.Numuler dermatit	22 (%1.6)
.Diaper dermatiti	8 (%0.6)
.Nörodermatit	7 (%0.5)
Enfeksiyöz hastalıklar	348 (%25.2)
.Viral	209(%15.1)
.Fungal	68 (%4.9)
.Bakteriyel	46 (%3.3)
.Paraziter	25 (%1.8)
Sınıflandırılmayan diğer grup	213 (%15.4)
.Diğer	163 (%11.8)
.Pitriazis alba	50 (%3.6)
Akne	163 (%11.8)
Eritemli-skuamlı dermatozlar	94 (%6.7)
.Psoriasis	65 (%4.7)
.Pitriazis rosea	20 (%1.4)
.Liken planus	4 (%0.3)
.PRP	2 (%0.1)
.PLK	2 (%0.1)
.Liken nitidus	1 (%0.1)
Saç hastalıkları	71 (%5.1)
.Alopesi areata	53 (%3.8)
Nevüs ve hamartomlar	62 (%4.5)
.Melanositik nevüs	15 (%1.1)
Ürtiker	55 (%4)
Vitiligo	28 (%2)
Turnak hastalıkları	28 (%2)

infantil dönemde seboreik dermatit (%6.7), okul öncesi dönemde kontakt dermatit (%9.4) izliyordu. Okul döneminde en sık görülen hastalık grubu enfeksiyöz hastalıklardı ve viral enfeksiyonlar %21.3 ile ilk sıradaydı. Adolesan dönemde en sık görülen hastalık grubu ise akneydi (%25.2).

Hastalık gruplarının cinsiyete göre dağılımları Tablo 3'de gösterildi. En sık görülen 3 hastalık erkek ve kızlarda viral enfeksiyonlar (%15.6, %14.7), akne (%12.7, %11.1) ve atopik dermatit (%9.8, %11) sıralamasıyla aynıydı. Hastalık gruplarının cinsiyet dağılımları incelendiğinde,

ekzemaların kız grubu içinde görülme oranının erkek grubu içinde görülme oranına göre istatistiksel olarak anlamlı şekilde fazla olduğu görüldü ($p < 0.001$). Sınıflandırılmayan dermatozların ise erkek grubu içinde görülme oranı kız grubu içinde görülme oranına göre anlamlı şekilde fazlaydı ($p < 0.05$). Diğer dermatozlarda cinsiyetlere göre görülme oranlarında farklılık saptanmadı.

Tanıya ulaşmada gerekli görüldüğü takdirde biyopsi, yama testi, prick testi, atopi paneli, Gram boyama ve potasyum hidroksit ile boyama gibi yöntemlerden yararlanıldı. Tanı konulan hastalıkların tedavisinde en çok lokal tedaviler tercih edildi. Ayrıca sistemik tedavi, küretaj, kriyoterapi, elektroterapiye de başvuruldu. Hastaların bir kısmına tedavi verilmeye gerek duyulmadı.

Tartışma

Çalışmamızda çocuk yaş grubunda görülen deri hastalıklarının çoğunluğu rölatif olarak birkaç gruba ayrılmıştır. En sık görülen 7 hastalık gruplandırılan bu hastalıkların %94.7'sini oluşturmaktaydı. Bu hastalıklar sırasıyla ekzemalar (%25.9), enfeksiyöz hastalıklar (%25.2), sınıflandırılmayan dermatozlar (%15.4), akne (%11.8), eritemli-skuamlı dermatozlar (%6.8), saç hastalıkları (%5.1), nevüs ve hamartomlar (%4.5) şeklindeydi. Hastalık gruplarının farklı yaş gruplarına göre dağılımı karşılaştırıldığında infantil dönem ve okul öncesi dönemde ekzemalar, okul döneminde enfeksiyöz hastalıklar, adolesan dönemde ise akne en sık görülen hastalık grubuydu.

Çalışmamızda yaş grupları genel olarak değerlendirildiğinde ekzemalar en sık görülen hastalık grubuydu ve bu prevalans değeri batı ülkelerinde yapılan ve %11.4-22.3 olarak bildirilen populasyon çalışmalarına göre daha yüksekti.⁵ Ekzema grubu içinde atopik dermatit (AD) en sık görülen (%10.5) hastalıktı. Patogenezinde hem genetik hem de çevresel faktörlerin rol oynadığı AD, değişik yaş gruplarında vücudun farklı bölgelerine yerleşme eğilimi gösterir. Tanı, klinik olarak konur. Hastalığın sıklığı tüm dünyada giderek artmaktadır. Son zamanlarda yapılan epidemiyolojik çalışmalar bunu doğrulamaktadır. Günümüzde birçok ülkede

Tablo 2. Hastalık gruplarının yaş gruplarına dağılımı.

Yaş grupları	12-16 yaş (n=636) %	6-11 yaş (n=446) %	3-5 yaş (n=181) %	0-2 yaş (n=120) %
Hastalık grupları	Akne 25.2	Enfeksiyöz h. 32.1	Ekzemalar 39.8	Ekzema 47.5
	Enfeksiyöz h. 21.4	Ekzemalar 23.5	Enfeksiyöz h. 22.1	Enfeksiyöz h. 24.2
	Ekzemalar 19.5	Diğer* 18.6	Diğer* 19.9	Diğer* 15.0
	Diğer* 11.9	Eritemli skuam. 8.5	Saç h. 6.1	Nevüs 7.5
	Eritemli skuam. 7.5	Saç h. 5.6	Ürtiker 5.5	Tırnak 5.0
	Saç h. 5.3	Nevüs 4.3	Eritemli skuam. 3.9	Ürtiker 1.7
	Nevüs 4.6	Ürtiker 3.8	Nevüs 2.8	Eritemli skuam. 0.8
	Ürtiker 4.1	Vitiligo 2.5	Tırnak 2.2	Saç hast. 0.8
	Vitiligo 2.4	Tırnak 1.6	Vitiligo 1.1	Vitiligo 0.0
	Tırnak h. 1.7	Akne 0.7	Akne 0.0	Akne 0.0

*Bu grupta sınıflandırılmayan dermatozlar yer almaktadır.

prevalansın %20 dolaylarında olduğu bildirilmektedir.⁶ Wenk ve Itin'in İsviçre'de yaptığı çalışmada ise AD prevalansı %25.9 ile en sık görülen hastalık olarak bulunmuştur.⁷ Aynı çalışmada AD prevalansı, infantil dönemde %33.5, okul öncesi dönemde %31.6 olarak bildirilmiştir. Bizim çalışmamızda da infantil ve okul öncesi dönemde AD prevalansı %26 oranındadır. Gelişmiş ülkelerde AD'nin prevalansının yüksek bulunmasında çevresel ve sosyoekonomik faktörlerin etkisi büyüktür. Çalışmamızda AD en sık görülen üç hastalık arasında bulunmuştur. AD tanısında Hanifin-Rajka kriterleri kullanılmıştır. Çalışmamızda AD prevalansının diğer ülkelere göre düşüklüğü hafif olguların genellikle gözden kaçması şeklinde yorumlanabilir.

İnfantil dönemde ekzemalar içinde AD'den sonra en sık görülen hastalık, seboreik dermatit idi (%6.7). Kronik bir ekzema formu olan seboreik dermatit en sık bebeklik döneminde veya 20 ile 40 yaş arası dönemde görülür. Bebeklik döneminde görülen seboreik dermatit yaş ilerledikçe kaybolur. Diğer yaş gruplarında AD sonrası en sık görülen ekzema, kontakt dermatit idi (KD). Erişkinlerdeki kadar ayrıntılı incelenmese de çocuklarda görülen KD erişkin grubun özelliklerine benzerlik göstermektedir. Bu dönemdeki kontakt dermatitler hem alerjik hem de iritan olabilmektedir. Çocuklara patch testi yapmak erişkinlere göre daha zordur ve

erişkinlerden farklı olarak yanlış pozitif sonuç verme özelliğinden dolayı daha az güvenilirdir. Çalışmamızda KD tanısı alan çocuklara gerektiğinde patch test uyguladık.

İnfeksiyöz hastalıklar, genel olarak değerlendirildiğinde çalışmamızda ikinci (%25.2), okul dönemi çocuklarında ise birinci (%32.1) en sık görülen hastalık grubuydu. Bu grupta ve genel olarak bakıldığında en sık görülen hastalık viral hastalıklardı (%15.1). Çocukluk döneminde viral enfeksiyonlar sık görülen hastalıklar arasındadır. Goh ve Akarapanth, Singapur'da yaptıkları çalışmada ekzemayı viral ve bakteriyel enfeksiyonların izlediğini bildirmişlerdir.⁸ Hong Kong'da yapılan çalışmada ise viral enfeksiyon oranı %0.7 olarak bildirilmiştir.⁹ Çalışmamızda okul dönemi çocuklarda viral hastalık görülme oranı %21.3 ile oldukça yüksek oranda bulunmuştur. Enfeksiyonlar tropikal bölgelerde daha sık bildirilmektedir. Bunda nem, sıcaklık, kalabalık ortam gibi çevresel faktörlerin yanında beslenme, kişisel temizlik gibi öznel faktörlerin de yeri vardır. Zonguldak'ın coğrafi yeri, iklimi, Türkiye'de gelişmekte öncelikli iller arasında yer alması, okul dönemi çocukların kalabalık ortam ve yakın temas içerisinde buldukları göz önüne alındığında, çalışmamızdaki viral enfeksiyonlardaki yükseklik anlaşılabilir.

Akne vulgaris, çalışmamızdaki hastalar genel olarak değerlendirildiğinde ikinci (%11.8),

Tablo 3. Hastalık gruplarının cinsiyete göre dağılımı.

Hastalık grupları	Erkek (n= 582)	(%)	Kız (n= 801)	(%)	p
Ekzemalar	122	(21)	236	(29.5)	<0.001
Enfeksiyöz hastalıklar	155	(26.6)	193	(24.1)	>0.05
Diğer*	106	(18.2)	107	(13.4)	<0.05
Akne	74	(12.7)	89	(11.1)	>0.05
Eritemli skuamli hastalıklar	45	(7.7)	49	(6.1)	>0.05
Saç hastalıkları	31	(5.3)	40	(5.0)	>0.05
Nevus ve hamartom	21	(3.6)	41	(5.1)	>0.05
Ürtiker	24	(4.1)	31	(3.9)	>0.05
Vitiligo	10	(1.7)	18	(2.2)	>0.05
Tırnak	11	(1.9)	17	(2.1)	>0.05

*Bu grupta sınıflandırılmayan dermatozlar yer almaktadır.

adolesan dönemde ise birinci (%25.2) en sık görülen hastalıktır. Larsson ve Liden, 12-16 yaş grubunda akne vulgarisi %36.5 ile en sık görülen dermatoz olarak bildirmiştir.¹⁰ Serarslan ve ark. Antakya'da yetimhanede yaşayan adolösanlarda benzer şekilde akneyi en sık görülen deri hastalığı olarak rapor etmişlerdir.⁴ Bizim çalışmamızda 12-16 yaş grubundaki hastalar, 636 (%46) kişi ile çalışmanın en büyük grubunu oluşturmaktaydı. Bu yüzden hastaları genel olarak değerlendirdiğimizde akne AD'ten daha sık görülmektedir.

Çalışmamızda çocukluk çağında görülen eritemli-skuamli dermatozlar içinde psoriasis, %4.7 oranı ile ilk sırada yer almıştır. Psoriasisin çocukluk çağında görülmesi nadir değildir. Raychaudhuri ve Gross, psoriasis olgularının %31.5'nin çocukluk çağında başladığını bildirmektedir. Avrupa'da 16 yaşın altında görülme oranı, tüm dermatozlar içinde %4.1 olarak verilmiştir.¹¹

Çocuklarda görülen saç hastalıkları oranı çalışmamızda %5.1 olarak bulunmuştur. Saç hastalıkları günlük hayatımızda oldukça önemli bir yere sahiptir. Hayatı tehdit eden bir yönü olmadığı halde gerek hastalar gerekse anne-babaları tarafından endişeyle karşılanabilir. Çocukluk çağında görülen saç dökülmelerinde tamsal yaklaşım önemli bir konudur. Bizim çalışmamızda saç hastalıkları içinde alopesi areata %3.8 ile ilk sırayı almıştır. Wenk ve Itin, 3-5 yaş arasında alopesi areata oranını %2.3 olarak bulmuşlardır.⁷

Ürtiker, yaptığımız çalışmada %4 olarak tespit edildi. Ürtiker, özellikle çocukluk çağında sık görülen döküntülü ve inflamatuvar deri hastalığıdır. Toplumda %15-25 kişide, yaşamının bir döneminde en az bir kez ürtiker atağı görülmektedir. Çocuklarda ise %10 sıklıkta olduğu tahmin edilmektedir.¹² Wenk ve Itin, okul öncesi çocuklarda ürtikeri %3.4 olarak bulmuşlardır.⁷

Çocukluk çağında görülen nevüsler ve hamartomatöz oluşumlar ebeveynler için büyük problem yaratır ve sıklıkla kanser endişesiyle doktora başvurmaya neden olurlar. Çalışmamızda nevüs ve hamartomlar %4.5, melanositik nevüsler %1.1 olarak bulunmuştur. Dogra ve Kumar ise yaptıkları çalışmada nevüs-hamartom oranını %1.1 olarak bildirmişlerdir.¹ Çalışmamızda tanıda dermoskopi kullanılmıştır. Hastalar ve yakınları bu lezyonların çıkarılmasını istese de, melanositik nevüsleri displastik olmadığını düşünmediğimiz sürece takip etmeyi uygun gördük.

Atopik hastalarda sık görülen, yazın artan ve bazen uzun süre kalabilen pitriasis alba sıklığını İnanır ve ark. %12 olarak bildirmişlerdir.³ Çalışmamızda pitriasis alba %3.6 oranında görülmüştür. Pitriasis alba 1. ve 2. basamak sağlık hizmeti veren kurumlar tarafından kolayca takip ve tedavi edilebilen bir hastalık olduğu için, 3. basamak sağlık hizmeti veren ünitemizde az sıklıkta görülmüş olabilir.

Bebek ve çocuklarda görülen tırnak hastalıklarının dermatoloji ve pediatriinin küçük bir bölümünü oluşturduğu ve tırnak problemi ile başvuran çocuk oranının %0.05-3 olduğu tahmin edilmektedir.¹³ Sık görülen dermatolojik hastalıklara bağlı tırnak değişiklikleri ve travmatik tırnak hastalıkları çocuklarda görülen tırnak hastalıklarının %90-95'ini oluşturmaktadır.¹⁴ Iglesias ve ark. 0-17 yaş arasındaki 100 çocukta yaptıkları bir araştırmada tırnak hastalıklarının sıklığını %11 olarak bulmuştur.¹⁵ Bizim çalışmamızda ise tırnak hastalıkları %2 oranında görülmekteydi. Tırnak hastalıklarının büyük bir bölümünü travmatik tırnak bozukluğu oluşturmaktaydı.

Vitiligo, toplumda yaklaşık %0.5-2 oranında görülen, etyolojisi tam olarak bilinmeyen ve tedavide zorluk çekilen pigmentasyon hastalığıdır.¹⁶ Bizim çalışmamızda vitiligo %2 oranında görülmüştür.

Çalışmamızda hem erkeklerde hem de kızlarda en sık görülen 3 hastalık; viral enfeksiyonlar, akne ve AD'ti. Bu sıralama gelişmekte olan ülkelerden bildirilen sonuçlara benzemektedir.^{8,9,17}

Çalışmamızdaki çocuk popülasyonunun %57.9'u kızdı. Tüm hastalık gruplarında kız fazlalığı vardı. Hastalık gruplarının cinsiyet dağılımları incelendiğinde, ekzemaların kız grubu içinde görülme oranının erkek grubu içinde görülme oranına göre istatistiksel olarak anlamlı şekilde fazla olduğu saptandı ($p < 0.001$). Sınıflandırılmayan dermatozların ise erkek grubu içinde görülme oranı kız grubu içinde görülme oranına göre anlamlı şekilde fazlaydı ($p < 0.05$).

Pediyatrik dönemde görülen deri hastalıkları ile ilgili sosyodemografik bilgiler sınırlıdır. Çalışmamız retrospektif olarak yapılmış olup çalışmaya dahil edilen çocukların sosyoekonomik faktörleri dikkate alınmamıştır. Hastalar 0-16 yaş arasında olup cinsiyet ve tanılarına göre değerlendirilmiştir. Çocukluk dönemiyle ilgili bölgesel veriler bu anlamda prevalansa katkı sağlayacaktır. Ancak geniş popülasyon bazlı çalışmalar hem parasal hem de zaman olarak büyük çaba gerektirmektedir. Bu

bakımdan birinci basamak hekimlikten başlayan sorumluluk gerekir. Çalışmamız Zonguldak bölgesinde çocukluk döneminde görülen deri hastalıkları açısından ilk çalışma olup bundan sonra yapılacak çalışmalara ışık tutabilir. Elde ettiğimiz sonuçlar bölge özelinde çocukluk çağı deri hastalıklarının sıklık ve çeşitliliğini ortaya koymakla, bölgesel hatta ulusal sağlık ve sağlık eğitim politikaları geliştirmeye katkı sağlayabilir. Ancak geniş popülasyon bazlı, sosyoekonomik faktörler, tedaviler gibi etkenlerin de göz önüne alındığı çalışmaların daha da yararlı olacağı kanaatindeyiz.

KAYNAKLAR

1. Dogra S, Kumar B. Epidemiology of skin diseases in school children: a study from northern India. *Pediatr Dermatol* 2003;20:470-3.
2. Williams HC. Epidemiology of skin diseases. In: Champion RH, Burton JL, Burns DA, Breatnach SM, eds. *Textbook of dermatology*, 6th ed. Oxford: Blackwell Science; 1998. p.139-58.
3. İnandır I, Şahin MT, Gündüz K, Dinç G, Türel A, Öztürkcan S. Prevalence of skin conditions in primary school children in Turkey: Differences based on socioeconomic factors. *Pediatr Dermatol* 2002;19:307-11.
4. Serarşlan G, Savas N. Prevalence of skin diseases among children and adolescents living in an orphanage in Antakya, Turkey. *Pediatr Dermatol* 2005;22:490-2.
5. Worldwide variation in prevalence of symptoms of asthma, allergic rhinoconjunctivitis and atopic eczema: ISAAC. The International Study of Asthma and Allergies in Childhood (ISAAC) Steering Committee. *Lancet* 1998;351:1225-32.
6. Utaş S. Atopik dermatit. *Türkiye Klinikleri Pediyatrik Dermatoloji Özel Sayısı* 2005;1:61-7.
7. Wenk C, Itin PH. Epidemiology of pediatric dermatology and allergology in the region of Aargau, Switzerland. *Pediatr Dermatol* 2003;20:482-7.
8. Goh CL, Akarapanth R. Epidemiology of skin disease among children in a referral skin clinic in Singapore. *Pediatr Dermatol* 1994;11:125-8.
9. Fung WK, Lo KK. Prevalence of skin disease among school children and adolescents in a student health service center in Hong Kong. *Pediatr Dermatol* 2000;17:440-6.
10. Larsson PA, Liden S. Prevalence of skin diseases among adolescents 12-16 years of age. *Acta Dermatovenerol (Stockholm)* 1980;60:415-23.
11. Raychaudhuri SP, Gross J. A comparative study of pediatric onset psoriasis with adult onset psoriasis. *Pediatr Dermatol* 2000;17:174-8.

12. Tomaç N, Eldeş N. Ürtiker, anjiödem ve ilaç döküntüleri. Türkiye Klinikleri Pediatrik Dermatoloji Özel Sayısı 2005;1:79-83.
13. Lembach L. Pediatric nail disorders. Clin Pediatr Med Surg 2004;21:641-50.
14. Tosti A, Piraccini BM. Nail disorders. In: Harper J, Oranje A, Prose N, eds. Textbook of Pediatric Dermatology. 1st ed. Printed in Slovenia: Blackwell Science; 2002. p.1491-9.
15. Iglesias A, Tamayo L, Sosa-de-Martinez Cudran-McKinster C, Orozco-Covarrubias L, Ruiz-Maldonado R. Prevalence and nature of nail alterations in pediatric patients. Ped Dermatol 2001;18:107-9.
16. Bahadır S, Yaylı S. Çocuklarda vitiligo, epidemiyoloji ve etyoloji. I. Ulusal Pediatrik Dermatoloji Günleri, Kayseri, Turgut Yay 2004;8-16.
17. Figueroa JI, Fuller LC, Abraha A, Hay RJ. The prevalence of skin disease among school children in rural Ethiopia-a preliminary assessment of dermatologic needs. Pediatr Dermatol 1996;13:378-81.